
Till Ålands lagting

Landskapslagstiftning om konsumentsäkerhet

Huvudsakligt innehåll

Landskapsregeringen föreslår att lagtinget antar en landskapslag om tillämpning på Åland av riks författningar om konsumentsäkerhet.

Syftet med lagförslaget är att på Åland genomföra Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/988 av den 10 maj 2023 om allmän produktsäkerhet, ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012 och Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2020/1828 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG och rådets direktiv 87/357/EEG.

Avsikten är att den föreslagna landskapslagen ska träda i kraft så snart som möjligt.

INNEHÅLL	
Huvudsakligt innehåll	1
Allmän motivering	3
1. Bakgrund	3
1.1 Förordningen om allmän produktsäkerhet	3
2. Nuläge	6
2.1 Leksaksdirektivet	6
2.2 Kosmetikaförordningen	9
2.3 Blankettlagen om konsumentsäkerhet	11
2.4 Blankettförordningen om produktsäkerhet	12
2.5 Marknadskontrollagen	12
2.6 Hänvisning till blankettlagen om konsumentsäkerhet	13
2.7 Jämförande utblick	13
2.8 Sammanfattande bedömning	15
3. Landskapsregeringens förslag och syften	16
4. Lagstiftningsbehörighet	17
5. Förslagets verkningar	17
5.1 Kommissionens konsekvensbedömning	17
5.2 Rikets konsekvensbedömning	18
5.3 Landskapsregeringens konsekvensbedömning	19
6. Ärendets beredning	19
Detaljmotivering	20
1. Landskapslag om tillämpning på Åland av riksförfattningar om konsumentsäkerhet	20
2. Landskapslag om ändring av landskapslagen om marknadskontrollen av vissa produkter	22
3. Landskapslag om ändring av 4 § landskapslagen om tillämpning av lagen om skydd av djur som används för vetenskapliga ändamål eller undervisningsändamål	24
Lagtext	25
L A N D S K A P S L A G om tillämpning på Åland av riksförfattningar om konsumentsäkerhet	25
L A N D S K A P S L A G om ändring av landskapslagen om marknadskontrollen av vissa produkter	28
L A N D S K A P S L A G om ändring av 4 § landskapslagen om tillämpning av lagen om skydd av djur som används för vetenskapliga ändamål eller undervisningsändamål	30
Parallelltexter	32

Allmän motivering

1. Bakgrund

1.1 Förordningen om allmän produktsäkerhet

1.1.1 Allmänt

Europeiska kommissionen antog den 30 juni 2021 ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om allmän produktsäkerhet, ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012 och om upphävande av rådets direktiv 87/357/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG (COM (2021) 346 slutlig).

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/988 om allmän produktsäkerhet, ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012 och Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2020/1828 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG och rådets direktiv 87/357/EEG (hädanefter benämnd *förordningen om allmän produktsäkerhet*) antogs den 10 maj 2023 och började tillämpas den 13 december 2024.

Förordningen om allmän produktsäkerhet utgör alltså huvudsakligen en harmoniserande ersättning till Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG om allmän produktsäkerhet (*direktivet om allmän produktsäkerhet*) och Rådets direktiv 87/357/EEG om tillnärmningen av medlemsstaternas lagstiftning om produkter som, på grund av sina yttre egenskaper, kan förväxlas med andra produkter och härigenom utgöra en risk för konsumenternas hälsa och säkerhet (*direktivet om produkter som kan förväxlas med livsmedel*).

Enligt artikel 44 i förordningen om allmän produktsäkerhet ska medlemsstaterna senast den 13 december 2024 underrätta kommissionen om de bestämmelser om sanktioner för överträdelse av bestämmelserna i förordningen vilka medlemsstaterna har fastställt och ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas i enlighet med nationell rätt.

1.1.2 Förordningens målsättningar

Enligt skäl 5 syftar förordningen om allmän produktsäkerhet till att skydda konsumenter och deras säkerhet såsom en av de grundläggande principerna i unionens rättsliga ram och såsom fastställs i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Enligt skäl 4 syftar förordningen också till att bidra till att uppnå de mål som avses i artikel 169 i EUF-fördraget, särskilt att säkerställa konsumenters hälsa och säkerhet och att den inre marknaden fungerar när det gäller produkter avsedda för konsumenter. Enligt skäl 2, 3, 6 och 7 är förordningens syfte även att säkerställa förenlighet mellan unionens harmoniseringslagstiftning, standardiseringslagstiftning och de allmänna produktsäkerhetsreglerna och att dessa bestämmelser fungerar, särskilt mot bakgrund av utvecklingen i fråga om ny teknik och online-försäljning så att de allmänna produktsäkerhetsreglerna behåller sin karaktär av ett omfattande skyddsnät. Enligt skäl 2 är vidare ett syfte med förordningen att säkerställa en tydligare ram för produkter vilka är imitationer av livsmedel.

1.1.3 Förordningens huvudsakliga innehåll

Förordningen om allmän produktsäkerhet ersätter Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG om allmän produktsäkerhet (*direktivet om allmän produktsäkerhet*) och rådets direktiv 87/357/EEG om tillnärmningen av medlemsstaternas lagstiftning om produkter som, på grund av sina yttre egenskaper, kan förväxlas med andra produkter och härigenom utgöra en risk för konsumenternas hälsa och säkerhet (även kallat *direktivet om imitationer*

av livsmedel), vilka upphävs genom förordningen. Genom förordningen ändras även Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2020/1828 om grupp-talan för att skydda konsumenters kollektiva intressen och om upphävande av direktiv 2009/22/EG (även kallat *direktivet om grupptalan*) så att förordningen ska omfattas av direktivets tillämpningsområde.

Förordningens kapitel I inbegriper allmänna bestämmelser om syfte, innehåll och tillämpningsområde. I kapitlet definieras dessutom de begrepp vilka används i förordningen och det fastställs att de produkter vilka erbjuds genom distansförsäljning hör till förordningens tillämpningsområde. I artikel 3.1 definieras produkt som ”ett föremål, oavsett om det är sammankopplat med andra föremål eller inte, som levereras eller tillhandahålls, mot ersättning eller inte, inbegripet i samband med tillhandahållande av en tjänst, som är avsedd för konsumenter eller som, under rimligen förutsebara förhållanden, sannolikt kommer att användas av konsumenter även om produkten inte är avsedd för dem.”. Artikel 2 innehåller närmare bestämmelser om förordningens tillämpningsområde, vilket inbegriper produkter som släpps ut eller tillhandahålls på marknaden, i den mån det inte föreligger särskilda bestämmelser med samma syfte enligt unionsrätten vilka reglerar säkerheten hos de berörda produkterna. Om produkter omfattas av särskilda säkerhetskrav enligt unionsrätten är förordningen tillämplig endast i fråga på de aspekter, risker eller riskkategorier vilka inte omfattas av de kraven. När det gäller produkter vilka omfattas av särskilda krav som har införts genom unionens harmoniseringslagstiftning tillämpas förordningen endast delvis. Vissa produkter har helt och hållet ställts utanför förordningens tillämpningsområde.

Kapitel II innehåller bestämmelser om allmänt säkerhetskrav samt om aspekter vilka ska beaktas vid bedömning av produktsäkerhet och om presumptioner som ska tillämpas vid bedömningen.

I kapitel III återfinns bestämmelser om ekonomiska aktörers skyldigheter. Avsnitt 1 innehåller separata bestämmelser om skyldigheter för tillverkare, tillverkarens representant, importörer och distributörer. I avsnittet föreskrivs även om tillämpning av tillverkarens skyldigheter på andra personer. I avsnittet ingår dessutom bestämmelser om skyldigheter vilka berör alla aktörer, en bestämmelse om ansvarig person samt reglering av förhållandet mellan ekonomiska aktörer och myndigheter. I avsnitt 2 föreskrivs det om ekonomiska aktörers skyldigheter vid distansförsäljning och vid olyckor vilka hänger samman med produkters säkerhet samt om viss information vilken ska lämnas i elektroniskt format.

Kapitel IV innehåller särskilda bestämmelser om leverantörer av online-marknadsplatser.

Kapitel V innefattar bestämmelser om marknadskontroll. Där i föreskrivs särskilt om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 (*marknadskontrollförordningen*) på produkter vilka hör till tillämpningsområdet för förordningen om allmän produktsäkerhet. I kapitlet föreskrivs dessutom om rapportering om genomförandet till kommissionen.

Kapitel VI föreskriver om systemet för snabb varning, kallat Safety Gate, och systemet Safety Business Gateway.

Kapitel VII omfattar bestämmelser om kommissionens roll och samordning av kontrollen av efterlevnaden. Kapitlet innehåller vidare bestämmelser om myndigheternas gemensamma åtgärder och samordnade kontrollåtgärder. Genom kapitlet inrättas även ett europeiskt nätverk av myndigheter i medlemsstaterna med ansvar för produktsäkerhet, kallat nätverket för konsumentssäkerhet.

Kapitel VIII innehåller bestämmelser om information till allmänheten och konsumenter, återkallelse och avhjäljande åtgärder i anslutning därtill,

frivilliga samförståndsavtal och tillämpning av direktivet om grupptalan på överträdelser av förordningen om allmän produktsäkerhet.

Vidare inbegriper kapitel IX inbegriper bestämmelser om internationellt samarbete, kapitel X finansiella bestämmelser och kapitel xi förordningens slutbestämmelser, där det bland annat föreskrivs om sanktioner, kommissionens befogenhet att anta delegerade akter, ändring av standardiseringsförordningen och direktivet om grupptalan samt om upphävande av direktiven om imitationer av livsmedel och om allmän produktsäkerhet.

1.1.4 Nationellt handlingsutrymme

Förordningen förenhetligar medlemsstaternas materiella lagstiftning om allmän produktsäkerhet men innehåller även skyldigheter för medlemsstaterna att lagstifta, med ett visst nationellt handlingsutrymme. Eftersom vissa bestämmelser i marknadskontrollförordningen tillämpas på produkter vilka hör till förordningen om allmän produktsäkerhets tillämpningsområde kan medlemsstaterna även utnyttja det nationella handlingsutrymme vilket ingår i dessa bestämmelser när de genomför förordningen om allmän produktsäkerhet.

Enligt artiklarna 9.7, 11.4, 19 d och 21 i förordningen om allmän produktsäkerhet bestämmer den medlemsstat där produkten tillhandahålls på marknaden det språk på vilket de uppgifter som avses i bestämmelserna ska anges.

Enligt artikel 23.1 i förordningen om allmän produktsäkerhet ska artiklarna 10, 11.1–11.7, 12–15, 16.1–16.5, 18, 19 och 21–24 i marknadskontrollförordningen vara tillämpliga på produkter vilka omfattas av tillämpningsområdet för förordningen om allmän produktsäkerhet.

Enligt artikel 10.2 i marknadskontrollförordningen ska varje medlemsstat utse en eller flera marknadskontrollmyndigheter i sina territorier. Enligt punkt 3 ska varje medlemsstat tillsätta ett centralt samordningskontor. Valet av dessa nationella myndigheter omfattas av det nationella handlingsutrymmet. Artikel 10.4 i marknadskontrollförordningen innehåller bestämmelser om det centrala samordningskontorets minimiuppgifter. Nationellt kan det föreskrivas om även andra uppgifter för det centrala samordningskontoret.

I artikel 10.6 i marknadskontrollförordningen föreskrivs det om skyldighet för medlemsstaterna att säkerställa att marknadskontrollmyndigheternas uppgifter är tydligt definierade och att det inrättas lämpliga kommunikations- och samordningsmekanismer vilka gör det möjligt för dessa myndigheter att bedriva ett nära samarbete och fullgöra sina uppgifter på ett effektivt sätt. Sättet att fullgöra denna skyldighet omfattas av det nationella handlingsutrymmet.

Artikel 13.2 i marknadskontrollförordningen innehåller bestämmelser om minimikraven på innehållet i strategin för marknadskontroll. Nationellt kan det föreskrivas om även andra krav på innehållet.

I artikel 14 i marknadskontrollförordningen föreskrivs det om marknadskontrollmyndigheternas befogenheter. I punkt 3 anges tre alternativa sätt vilka medlemsstaterna kan välja mellan när de föreskriver om hur marknadskontrollmyndigheterna utövar sina befogenheter: direkt inom ramen för deras egen myndighetsutövning, med hjälp av andra myndigheter eller genom ansökningar till domstolar om det nödvändiga beslutet. I punkt 4 föreskrivs det om de minimibefogenheter vilka ska tilldelas marknadskontrollmyndigheterna. Nationellt får det föreskrivas om även andra, mer omfattande befogenheter.

Enligt artikel 15 i marknadskontrollförordningen får medlemsstaterna ge sina marknadskontrollmyndigheter rätt att från den relevanta ekonomiska aktören återkräva alla kostnader för sin verksamhet avseende fall av bristande överensstämmelse.

Enligt artikel 26.2 i förordningen om allmän produktsäkerhet ska varje medlemsstat utse en gemensam nationell kontaktpunkt som åtminstone ska ansvara för att kontrollera att anmälningarna är fullständiga och att de lämnas in för validering av kommissionen samt för kommunikation med kommissionen när det gäller de uppgifter vilka föreskrivs i artikel 26.1–26.6. Valet av gemensam nationell kontaktpunkt omfattas av det nationella handlingsutrymmet. Dessutom kan den gemensamma nationella kontaktpunkten nationellt ges även andra uppgifter.

Artikel 26.1–3 och 26.6–8 i förordningen om allmän produktsäkerhet innehåller bestämmelser om medlemsstaternas uppgifter. Vem som tilldelas dessa uppgifter i medlemsstaterna omfattas av det nationella handlingsutrymmet.

Enligt artikel 44.1 i förordningen om allmän produktsäkerhet ska medlemsstaterna fastställa regler om sanktioner för överträdelser av förordningen vilka medför skyldigheter för ekonomiska aktörer och leverantörer av online-marknadsplatser. Medlemsstaterna ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att sanktionerna tillämpas i enlighet med nationell rätt. Enligt punkt 2 ska de sanktioner som föreskrivs vara effektiva, proportionella och avskräckande. Det nationella handlingsutrymmet när det gäller sanktioner omfattar såväl arten av sanktionerna som deras eventuella storlek samt förfarandet för att fastställa dem. Det måste kunna påföras någon påföljd, genom vilken en ekonomisk aktör eller en leverantör av en online-marknadsplats åläggs skyldigheter för samtliga överträdelser av förordningen.

2. Nuläge

2.1 Leksaksdirektivet

2.2.1 Allmänt

Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/48/EG om leksakers säkerhet (hädanefter benämnt *leksaker direktivet*) antogs den 18 juni 2009, trädde i kraft den 20 juli 2009 och skulle vara genomfört av medlemsstaterna senast den 20 januari 2011 samt vara satt i kraft senast den 20 juli 2011. Leksaksdirektivet har ändrats flera gånger sedan dess, senast den 5 december 2022.

2.2.2 Direktivets målsättningar

Leksaksdirektivets målsättning är enligt skäl 48 att garantera såväl en hög säkerhetsnivå för leksaker för att garantera barns hälsa och säkerhet som en väl fungerande inre marknad genom att fastställa harmoniserade säkerhetskrav för leksaker och minimikrav för marknadsövervakning.

2.2.3 Direktivets huvudsakliga innehåll

Leksaksdirektivets kapitel I föreskriver allmänna bestämmelser om syfte, innehåll och tillämpningsområde. Direktivets artikel 1 slår fast att syftet är att fastställa bestämmelser om säkerhetskrav och fri rörlighet för leksaker. Enligt artikel 2 tillämpas direktivet på produkter som utformats eller är avsedda som leksaker för barn under 14 år, oavsett om det är produktens enda syfte eller inte, benämnda som leksaker. I artikel 2.1 mom. 2 jämte uppställningen i direktivets bilaga I samt artikel 2.2 anges en mängd undantag ifrån tillämpningsområdet, bland annat samlarprodukter, sportutrustning, sparkcyklar, eldrivna fordon, modeaccessoarer för barn, med mera. Artikel 3 innehåller direktivets definitioner, bland annat av tillhandahållande på marknaden, vilket definieras som varje leverans av en leksak för distribution, förbrukning eller användning på gemenskapsmarknaden i samband med kommersiell verksamhet, mot betalning eller gratis.

Direktivets kapitel II reglerar de ekonomiska aktörernas skyldigheter. Enligt artikel 4 ska tillverkarna se till att leksaker de släpper ut på marknaden har konstruerats och tillverkats i enlighet med säkerhetskraven i artikel 10 och bilaga II samt utarbeta teknisk dokumentation enligt artikel 21 och utföra eller låta utföra den tillämpliga bedömningen av överensstämmelse i enlighet med artikel 19. Enligt artikel 5 får en tillverkare genom skriftlig fullmakt utse en representant som utför vissa uppgifter. Enligt artikel 6 får importörer endast släppa ut sådana leksaker på gemenskapsmarknaden som överensstämmer med den tillämplig lagstiftningen och på vilka den har utfört lämplig bedömning av överensstämmelse. Enligt artikel 7 ska distributörer när de tillhandahåller en leksak på marknaden iaktta vederbörlig omsorg för att se till att tillämpliga krav uppfylls, samt att leksaker är försedda med erforderlig märkning, dokument, instruktioner och säkerhetsinformation. Enligt artikel 8 ska importörer anses vara tillverkare och ha samma skyldigheter när de släpper ut en leksak på marknaden i eget namn, under eget varumärke, eller ändrar en leksak på ett sådant sätt att överensstämmelsen med tillämpliga krav kan påverkas. Enligt artikel 9 ska ekonomiska aktörer till marknadskontrollmyndigheterna kunna identifiera alla deras leverantörer och vilka de har levererat leksaker till.

Direktivets kapitel III inbegriper bestämmelser om leksakers överensstämmelse. Artikel 10 reglerar grundläggande säkerhetskrav, vilka framgår av dess andra punkt och bilaga II. Enligt artikel 10.2 får leksaker, inklusive de kemikalier som de innehåller, inte innebära en risk för användarens eller någon annan persons säkerhet eller hälsa när de används på avsett eller förutsebart sätt med tanke på barns beteende. Hänsyn ska tas till barnets förmåga, och i förekommande fall förmågan hos den som har uppsikt över barnet, att hantera leksaken, särskilt när det gäller leksaker som är avsedda för barn under 36 månader eller andra specificerade åldersgrupper. Märkning som anbringats i enlighet med artikel 11.2 samt bruksanvisning som medföljer leksakerna ska varna barnet, eller den som har uppsikt över barnet, för inbyggda faror och skaderisker som leksaken kan medföra vid användning och upplysa om hur dessa faror och risker kan undvikas. Enligt artikel 10.3 ska leksaker som släpps ut på marknaden uppfylla de grundläggande säkerhetskraven under hela den tid som de normalt sett förväntas användas. Enligt artikel 11 ska leksaker, om det är lämpligt för en säker användning, förses med varningar. Artiklarna 13-17 innehåller bestämmelser om presumption om överensstämmelse och förhållandet till harmoniserade standarder, EG-försäkran om överensstämmelse, allmänna principer och regler för anbringande av CE-märkning.

Direktivets kapitel IV innehåller reglering om bedömning av överensstämmelse. Enligt artikel 18 ska tillverkare analysera eventuella faror som beror på leksakens kemiska, fysikaliska, mekaniska, elektriska och hygieniska egenskaper eller dess brandfarlighet och radioaktivitet samt bedöma den möjliga exponeringen för dessa faror. Enligt artikel 19 ska tillverkarna använda vissa särskilda förfaranden för bedömning av överensstämmelse. Enligt artikel 20 kan EG-typkontroll ansökas om genom ett visst förfarande. Enligt artikel 21 ska teknisk dokumentation innehålla alla relevanta uppgifter om hur tillverkaren gått till väga för att säkerställa att leksaken uppfyller kraven i artikel 10 och bilaga II och den ska särskilt innehålla de dokument som anges i bilaga IV.

Direktivets kapitel V reglerar anmälan av organ för bedömning av överensstämmelse. Enligt artikel 23 ska medlemsstaterna utse en anmälande myndighet med ansvar för att inrätta och genomföra de förfaranden som krävs för bedömning och anmälan av organ för bedömning av överensstämmelse enligt direktivet och för kontroll av anmälda organ, inklusive överensstämmelse med artikel 29. Artikel 24 föreskriver krav på de anmälande myndigheterna. Artikel 26 innehåller bestämmelser med krav avseende anmälda

organ. Enligt artikel 35 ska de anmälda organen utföra bedömningar av överensstämmelse i enlighet med förfarandet för bedömning av överensstämmelse i artikel 20. Enligt artikel 36 ska de anmälda organen informera den anmälade myndigheten om avslag, begränsningar och tillfällig eller slutlig återkallelse av EG-typintyg, omständigheter som inverkar på räckvidden och villkoren för anmälan, med mera.

Direktivets kapitel VI reglerar medlemsstaternas skyldigheter och behörighet. Enligt artikel 40 ska medlemsstaterna organisera och genomföra kontroll av leksaker som släpps ut på marknaden i enlighet med marknadskontrollförordningen artiklarna 15–29 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93 och leksaksdirektivets artikel 41. Enligt artikel 41.1 får marknadskontrollmyndigheter begära att ett anmält organ lämnar information om alla EG-typintyg som det organet har utfärdat eller återkallat samt information om avslag på ansökan om EG-typintyg, inklusive provningsrapporterna och den tekniska dokumentationen. Enligt artikel 41.2–3 ska marknadskontrollmyndigheten i tillämpliga fall beordra det anmälda organet att dra tillbaka EG-typintyget för sådana leksaker som inte uppfyller de grundläggande säkerhetskraven, samt kan beordra det anmälda organet att se över EG-typintyget. Enligt artikel 42.1 kan en marknadskontrollmyndighet i förhållande till leksaker som utgör en risk för människors hälsa eller säkerhet göra en utvärdering av leksaken med avseende på alla de krav som leksaksdirektivet uppställer. Enligt artikel 42.4 ska marknadskontrollmyndigheten, om den ekonomiska aktören inte vidtar lämpliga korrigerande åtgärder, vidta lämpliga tillfälliga åtgärder för att förbjuda eller begränsa tillhandahållandet av leksaken på deras nationella marknad, dra tillbaka leksaken från den marknaden eller återkalla den. Enligt artikel 45.1 ska en medlemsstat om den konstaterar att CE-märkning saknas eller anbringats i strid med direktivets regler, EG-försäkran om överensstämmelse saknas eller upprättats på fel sätt eller teknisk dokumentation är bristfällig, ålägga den berörda ekonomiska aktören att åtgärda den bristande överensstämmelsen. Enligt artikel 45.2 ska medlemsstaten, om bristande överensstämmelse i förhållande till första punkten fortsätter vidta lämpliga åtgärder för att begränsa eller förbjuda tillhandahållandet av leksaken på marknaden eller se till att den återkallas eller dras tillbaka från marknaden.

Direktivets kapitel VIII innehåller särskilda administrativa bestämmelser. Enligt artikel 51 ska medlemsstaterna ska fastställa regler för påföljder för ekonomiska aktörer, som kan inbegripa straffrättsliga påföljder för allvarliga överträdelser, vid överträdelser av de nationella bestämmelser som antas i enlighet med leksaksdirektivet och de ska vidta alla åtgärder som krävs för att säkerställa att påföljderna verkställs. Påföljderna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande och får skärpas om den relevanta ekonomiska aktören tidigare har begått en liknande överträdelse av bestämmelserna i direktivet.

Direktivets kapitel IX innehåller slutbestämmelser och övergångsbestämmelser.

2.2.4 Nationellt handlingsutrymme

Enligt leksaksdirektivets artikel 11.3 får en medlemsstat föreskriva att varningar eller säkerhetsanvisningar på dess territorium ska skrivas på ett eller flera språk som konsumenterna lätt förstår.

Enligt artikel 23 ska medlemsstaterna utse en anmälade myndighet med ansvar för att inrätta och genomföra de förfaranden som krävs för bedömning och anmälan av organ för bedömning av överensstämmelse enligt leksaksdirektivet och för kontroll av anmälda organ.

Enligt artikel 23.2 får medlemsstaterna bestämma eller bestämma att den bedömning och kontroll som avses i punkt 1 ska utföras av ett nationellt ackrediteringsorgan i den betydelse som anges i och i enlighet med förordning (EG) nr 765/2008.

Enligt artikel 26.9 ska organ för bedömning av överensstämmelse ska vara ansvarsförsäkrat, om inte medlemsstaten tar på sig ansvaret enligt nationell lagstiftning eller medlemsstaten själv tar direkt ansvar för bedömningen av överensstämmelse.

Enligt artikel 41 ska medlemsstaterna organisera och genomföra kontroll av leksaker som släpps ut på marknaden i enlighet med artiklarna 15–29 i förordning (EG) nr 765/2008 samt artikel 41 i leksaksdirektivet.

Enligt artikel 51 ska medlemsstaterna fastställa regler för påföljder för ekonomiska aktörer, som kan inbegripa straffrättsliga påföljder för allvarliga överträdelser, vid överträdelser av de nationella bestämmelser som antas i enlighet med leksaksdirektivet och de ska vidta alla åtgärder som krävs för att säkerställa att påföljderna verkställs. Påföljderna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande och får skärpas om den relevanta ekonomiska aktören tidigare har begått en liknande överträdelse av bestämmelserna i leksaksdirektivet.

2.2 Kosmetikaförordningen

2.3.1 Allmänt

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1223/2009 om kosmetiska produkter (hädanefter benämnd *kosmetikaförordningen*) antogs den 30 november 2009, trädde i kraft den 11 januari 2010, började tillämpas den 11 juli 2013. Innan tillämpningsdatumet skulle förordningen vara genomförd av medlemsstaterna, vilka innan dess skulle underrätta kommissionen om de bestämmelser om sanktioner för överträdelse av bestämmelserna i förordningen vilka medlemsstaterna har fastställt och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de efterlevs.

2.3.2 Förordningens målsättningar

Kosmetikaförordningen syftar enligt artikel 1 till att fastställa bestämmelser för alla kosmetiska produkter som tillhandahålls på den inre marknaden för att säkerställa den inre marknadens funktion och en hög skyddsnivå för människors hälsa.

2.3.3 Förordningens huvudsakliga innehåll

Kosmetikaförordningens kapitel I inbegriper allmänna bestämmelser om syfte, innehåll och tillämpningsområde. I förordningens artikel 2.1.1 led a definieras kosmetisk produkt som ämnen eller blandningar som är avsedda att appliceras på människokroppens yttre delar eller på tänder och slemhinnor i munhålan i uteslutande eller huvudsakligt syfte att rengöra eller parfymera dem eller förändra deras utseende, skydda dem, bibehålla dem i gott skick eller korrigera kroppslukt. Definitionen undantar vidare enligt artikel 2.12 ämnen eller blandningar som är avsedda att sväljas, inhaleras, injiceras eller användas som implantat.

Förordningens kapitel II innehåller bestämmelser om säkerhet, ansvar och rörlighet. Enligt förordningens artikel 3 ska kosmetiska produkter som tillhandahålls på marknaden ska vara säkra för människors hälsa vid normal eller rimligen förutsebar användning. Enligt artiklarna 4 och 5 får endast kosmetiska produkter för vilka en juridisk eller fysisk person utsetts till ansvarig person inom gemenskapen släppas ut på marknaden, vilken ska tillse att skyldigheterna enligt förordningen uppfylls. Enligt artikel 6 ska distributörer iaktta vederbörlig omsorg för att se till att de tillämpliga kraven i

förordningen uppfylls vid tillhandahållandet av en kosmetisk produkt på marknaden. Enligt artikel 7 ska ansvariga personer och distributörer identifiera deras distributörer och leverantörer av kosmetiska produkter till marknadskontrollmyndigheten.

Förordningens kapitel III inbegriper bestämmelser om säkerhetsbedömning, produktinformationsdokument och anmälan. Enligt artikel 10 ska en ansvarig person för att visa att en kosmetisk produkt överensstämmer med säkerhetskraven i förordningen tillse att de genomgår en säkerhetsbedömning. Enligt artikel 11 ska den ansvariga personen förvara produktinformationsdokument om en kosmetisk produkt med uppgifter om produkten, säkerhetsrapport, beskrivning av tillverkningsmetod, med mera. Enligt artikel 13 ska den ansvariga personen anmäla information om en kosmetisk produkt till kommissionen innan den släpps ut på marknaden.

Förordningens kapitel IV innehåller bestämmelser om begränsningar för vissa ämnen. Enligt artiklarna 14–16 är det förbjudet eller begränsat att för kosmetiska produkter att innehålla vissa i bilagorna upptagna ämnen.

Förordningens kapitel V innehåller bestämmelser om djurförsök. Artikel 18 innehåller vissa förbud och begränsningar kopplade till djurförsök i förhållande till kosmetiska produkters framtagande.

Förordningens kapitel VI innehåller skyldigheter om tillhandahållande av konsumentinformation. Artiklarna 19 och 20 inbegriper krav på märkning av kosmetiska produkter samt vilka produktspecifika påståenden som får höras i samband med marknadsföring av en kosmetisk produkt. Artikel 21 föreskriver att ansvarig person ska tillgängliggöra information om kosmetiska produkters kvalitativa och kvantitativa sammansättning.

Förordningens kapitel VII reglerar medlemsstaternas marknadskontroll. Enligt artikel 22 mom. 1 ska medlemsstaterna genom marknadskontrollmyndigheter övervaka att förordningen efterlevs genom kontroll av de kosmetiska produkter som tillhandahålls på marknaden. Detta ska ske genom att marknadskontrollmyndigheten utför adekvata kontroller av kosmetiska produkter och ekonomiska aktörer i lämplig omfattning, med hjälp av produktinformationsdokumentet och, vid behov, av fysiska undersökningar och laboratorieundersökningar på grundval av lämpliga prover. Enligt artikel 22 mom. 2 ska medlemsstaterna också övervaka efterlevnad av principerna för god tillverkningssed. Enligt artikel 22 mom. 3 ska medlemsstaterna ge marknadskontrollmyndigheterna de befogenheter, resurser och kunskaper som krävs för att dessa ska kunna utföra sina uppgifter på rätt sätt. Enligt artikel 22 mom. 4 ska medlemsstaterna regelbundet se över övervakningsverksamheten och bedöma hur den fungerar. Denna översyn och dessa bedömningar ska genomföras minst vart fjärde år, och resultatet ska meddelas de övriga medlemsstaterna och kommissionen samt göras tillgängliga för allmänheten på elektronisk väg och, om lämpligt, på annat sätt. Enligt artikel 23 ska ansvariga personer och distributörer utan dröjsmål underrätta marknadskontrollmyndigheter om fall av allvarliga oönskade effekter, samt dessa i sin tur underrätta marknadskontrollmyndigheterna i andra länder om desamma.

Förordningens kapitel VIII innehåller bestämmelser om bristande efterlevnad och skyddsklausul. Enligt artiklarna 25 och 26 kan en marknadskontrollmyndighet, i ett antal fall, kräva att en ansvarig person eller distributör vidtar alla lämpliga åtgärder, inklusive korrigerande åtgärder för att bringa en produkt i överensstämmelse med kraven, tillbakadragande från marknaden eller återkallelse inom en uttryckligt angiven tidsfrist i förhållande till riskens art. Enligt skyddsklausulen i artikel 27 ska en marknadskontrollmyndighet, om den konstaterar, eller har skälig anledning att misstänka, att en kosmetisk produkt som tillhandahålls på marknaden utgör eller kan utgöra en allvarlig risk för människors hälsa, vidta alla lämpliga provisoriska åtgärder för att se till att produkten i fråga dras tillbaka eller återkallas eller för att begränsa tillhandahållandet av dem på annat sätt.

Förordningens kapitel IX föreskriver om marknadskontrollsmyndighetersnas samarbete sinsemellan.

Förordningens kapitel X inbegriper bestämmelser om tillämpningsåtgärder och slutbestämmelser. Enligt artikel 37 ska medlemsstaterna fastställa bestämmelser om sanktioner vid överträdelser av bestämmelserna i denna förordning och vidta alla nödvändiga åtgärder för att se till att de efterlevs. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

2.3.4 Nationellt handlingsutrymme

Enligt kosmetikaförordningens artikel 19.4 ska medlemsstaterna anta detaljerade regler för hur de uppgifter som avses i artikel 19.1 om märkning på behållare och förpackningar ska anges.

Enligt artikel 19.5 ska medlemsstaterna där produkten tillhandahålls slutanvändaren avgöra på vilket språk den information som nämns i artikel 19.1 led b, c, d och f samt i artikel 19.2–4 ska anges.

Enligt artikel 22 ska medlemsstaten övervaka efterlevnaden på området och ge marknadskontrollsmyndigheterna de befogenheter, resurser och kunskaper som krävs för att dessa ska kunna utföra sina uppgifter på rätt sätt.

Enligt artikel 37 ska medlemsstaterna fastställa bestämmelser om sanktioner vid överträdelser av bestämmelserna i kosmetikaförordningen och vidta alla nödvändiga åtgärder för att se till att de efterlevs. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

2.3 Blankettlagen om konsumentssäkerhet

På Åland är konsumentssäkerheten, vilket är ett samlingsnamn för konsumtionstjänsters och konsumentprodukters säkerhet, huvudsakligen reglerad genom blankettlagstiftning. Landskapslagen (1988:8) om tillämpning i landskapet Åland av riksrfattningar om konsumentssäkerhet (*blankettlagen om konsumentssäkerhet*) tillämpliggör rikets konsumentssäkerhetsreglering, enbart med smärre avvikelser inbegripande lagtekniska aspekter, språkkrav och myndighetsuppgifters fördelning inom Åland.

Enligt 1 § blankettlagen om konsumentssäkerhet äger rikets konsumentssäkerhetslag (FFS 920/2011), lagen om underrättelser till Europeiska kommissionen om marknadskontrollen av vissa produkter som medför risk (FFS 1194/2009, i riket även kallad *Safety Gate-lagen*), lagen om leksakers säkerhet (1154/2011) och lagen om kosmetiska produkter (FFS 492/2013) tillämplighet på Åland, med de avvikelser som följer av lagen.

Konsumentssäkerhetslagen utgör rikets huvudsakliga genomförande av det numera upphävida direktivet om allmän produktsäkerhet, vilket i huvudsak inbegriper skyldigheter för företagen att säkerställa att de produkter som de säljer är säkra och vidta avhjälpande åtgärder om så inte är fallet. Direktivet om allmän produktsäkerhet föreskriver vidare att produkterna ska vara försedda med information, såsom tillverkarens identitet och en produktreferens som gör att de kan spåras, att produkterna måste åtföljas av varningar och information om eventuella inneboende risker om detta är nödvändigt för säker användning samt att en produkt anses säker om den uppfyller särskilda nationella krav eller EU-standarder. Direktivet om allmän produktsäkerhet reglerar vidare ett system för snabbt informationsutbyte, vilket förvaltas av kommissionen, vilket gör att nationella myndigheter snabbt kan varna sina motsvarigheter i andra länder om eventuella produkter som medför allvarliga hälso- och säkerhetsrisker.

Lagen om underrättelser till Europeiska kommissionen om marknadskontrollen av vissa produkter som medför risk utgör rikets genomförande av delar av direktivet om allmän produktsäkerhet som av marknadskontrollförordningen, särskilt regleringen om underrättelser till kommissionen avseende produkter som medför risk och åtgärder i samband med dessa.

Lagen om leksakers säkerhet utgör rikets genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/48/EG om leksakers säkerhet (*leksaker-direktivet*).

Lagen om kosmetiska produkter utgör rikets genomförande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1223/2009 om kosmetiska produkter (*kosmetikaförordningen*).

Blankettlagen utgör därmed Ålands genomförande av ovan uppräknade direktiv och förordningar på Åland, till den del som lagstiftningsbehörigheten tillfaller Åland.

2.4 Blankettförordningen om produktsäkerhet

Blankettlagen kompletteras av landskapsförordningen (1995:64) om tillämpning på Åland av riksförfattningar om konsumentssäkerhet (*blankettförordningen om produktsäkerhet*), vilken, med vissa smärre avvikelser inbegripande lagtekniska aspekter, språkkrav och myndighetsuppgifters fördelning inom Åland, tillämpliggör följande riksförfattningar på Åland:

- förordningen om brandsäkerhetskrav för stoppade sittmöbler (FFS 743/1990),
- förordningen om brandsäkerhetskrav för madrasser (FFS 57/1991),
- förordningen om farliga livsmedelsimitationer (FFS 359/1991),
- statsrådets förordning om uppgifter som skall lämnas om konsumtionsvaror och konsumenttjänster (FFS 613/2004),
- statsrådets förordning om säkerställande av barnsäkerheten hos tändare som släpps ut på marknaden och om förbud att på marknaden släppa ut leksaksliknande tändare (FFS 780/2006),
- statsrådets förordning om maskiners säkerhet (FFS 400/2008),
- statsrådets förordning om säkerhetsdokument för vissa konsumenttjänster (FFS 1110/2011),
- statsrådets förordning om leksakers säkerhet (FFS 1218/2011),
- arbets- och näringsministeriets förordning om vissa krav på de kemiska egenskaperna hos leksaker (FFS 1352/2011),
- statsrådets förordning om de högsta tillåtna mängderna formaldehyd i vissa textilprodukter (FFS 233/2012), samt
- statsrådets förordning om förbud mot utsläppande på marknaden av vissa skärverktyg (FFS 683/2013).

Riksförfattningarna innehåller i huvudsak närmare reglering och krav på säkerhets-, informerings- och dokumentationskrav för vissa produkter, vilken kompletterar de riksförfattningar som blankettlagen om konsumentssäkerhet tillämpliggör.

2.5 Marknadskontrollagen

Landskapslag (2017:37) om marknadskontrollen av vissa produkter (*marknadskontrollagen*) är en allmän lag om tillsyn, övervakning och förvaltningsåtgärder för vissa produktgruppers säkerhet. Marknadskontrollagen innehåller i huvudsak bestämmelser om ordnande av tillsynen av marknadskontrollen, tillsynsåtgärder samt sanktioner.

Marknadskontrollagen tillämpas inte självständigt, utan tillsammans med den sektorslagstiftning som omnämns i dess 1 §, vilken reglerar dess tillämpningsområde. Förhållandet mellan marknadskontrollagen och tillsynsbestämmelserna i de sektorlagar som hör till dess tillämpningsområde varierar mellan olika sektorer beroende på speciallagstiftningens innehåll och omfattningen av dess tillämpningsområden. Till den del speciallagstiftningen innehåller särskilda bestämmelser om särskilda tilläggskrav eller befogenheter eller bestämmelser om marknadskontroll som annars avviker från marknadskontrollagen, tillämpas sektorlagens bestämmelser i stället.

Marknadskontrollagen är enligt dess 1 § bland annat tillämplig på den marknadskontroll som omfattas av tillämpningsområdet för lagen om leksakers säkerhet och kosmetiska produkter lagen om leksakers, enligt blankettlagen om konsumentssäkerhet. Marknadskontrollagen reglerar vidare i dess 4 § att landskapsregeringen utgör tillsynsmyndighet enligt lagen samt att Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (*ÅMHM*) utgör tillsynsmyndighet över lagen om leksakers säkerhet enligt blankettlagen om konsumentssäkerhet.

Marknadskontrollagen utgör Ålands huvudsakliga genomförande av marknadskontrollförfordningen på Åland, till den del som regleringen faller inom Ålands lagstiftningsbehörighet.

2.6 Hänvisning till blankettlagen om konsumentssäkerhet

I landskapslagen (2013:75) om tillämpning av lagen om skydd av djur som används för vetenskapliga ändamål eller undervisningsändamål hänvisas det genom en avvikelse och den på Åland tillämpliggjorda lagen om skydd av djur som används för vetenskapliga ändamål eller undervisningsändamål (FFS 497/2013) informativt till blankettlagen om konsumentssäkerhet.

2.7 Jämförande utblick

2.7.1 Finland

Statsrådet överlämnade den 16 januari 2024 regeringens proposition till riksdagen, se RP 2013/2024 rd, med förslag till lagstiftning för komplettering av EU:s förordning om allmän produktsäkerhet och till lag om konsumtions-tjänsters säkerhet. Ärendet remitterades till ekonomiutskottet för betänkande, vilket avgavs den 13 mars 2025, se EkUB 3/2025 rd. Riksdagen antog den 25 mars 2025 den föreslagna lagstiftningen, med de ändringar som utskottet hade förordat i sitt betänkande, se RSv 25/2025 rd.

Rikets genomförande av förordningen om allmän produktsäkerhet inbegriper i huvudsak stiftandet av den nya lagen om konsumentprodukters säkerhet (FFS 184/2025), vilken tillsammans med den nya lagen om konsumtionstjänsters säkerhet (FFS 185/2025) ersätter den nu upphävda konsument-säkerhetslagen. Rikets genomförande utvidgar vidare och ändrar viss reglering i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (FFS 1137/2016, nedan benämnd som *rikets marknadskontrolllag*), med hänvisning till att marknadskontrolllagstiftningen utvidgas till att även infatta konsumentprodukters säkerhet. Riket utvidgar samtidigt definitionen av hälsobrott i strafflagen (FFS 39/1889). Rikets genomförande innebär även följdändringar, främst i form av nya laghänvisningar, i miljöskyddslagen (FFS 527/2014), konsumentskyddslagen (FFS 38/1978), lagen om kosmetiska produkter (FFS 492/2013), tobakslagen (FFS 549/2016), jaktlagen (FFS 615/1993), kemikalielagen (FFS 599/2013), hissäkerhetslagen (FFS 1134/2016), lagen om vissa brandskyddsanordningar (FFS 191/2024), och lagen om verkställighet av böter (FFS 672/2002). Slutligen upphävs lagen om underrättelser till Europeiska kommissionen om marknadskontrollen av vissa produkter som medför risk (Safety gate-lagen).

Rikets genomförande inbegriper samtidigt ett upphävande av förordningen om provtagning i vissa fall (FFS 98/1987), förordningen om brandsäkerhetskrav för stoppade sittmöbler (FFS 743/1990), förordningen om brandsäkerhetskrav för madrasser (FFS 57/1991), förordningen om förnödigheter som kommer i beröring med munnen (FFS 402/1996), statsrådets förordning om uppgifter som skall lämnas om konsumtionsvaror och konsumenttjänster (FFS 613/2004), statsrådets förordning om säkerhetsdokument för vissa konsumenttjänster (FFS 1110/2011) och statsrådets förordning om de högsta tillåtna mängderna formaldehyd i vissa textilprodukter (FFS

233/2012). Genom övergångsbestämmelser förblir statsrådets förordning om maskiners säkerhet (FFS 400/2008) och statsrådets förordning om förbud mot utsläppande på marknaden av vissa skärverktyg (FFS 683/2013) i kraft.

Lagen om konsumentprodukters säkerhet är en ny lag, vars tillämpningsområde omfattar konsumentprodukter och maskiner som är avsedda att användas av konsumenter samt deras säkerhet på i huvudsak motsvarande sätt som den tidigare konsumentproduktersäkerhetslagen. Enligt förslaget görs det inskränkande ändringar i tillämpningsområdet i fråga om skyddande av egendom i förhållande till tidigare. I lagen om konsumentprodukters säkerhet ingår vidare bestämmelser om språkrav, marknadskontroll, påföljdsavgifter och straffbestämmelser samt om konsumentproduktersäkerhetsdelegationen. Konsumentproduktersäkerhetsdelegationens uppgift är att följa tillämpningen av och tillsynen över lagstiftningen om konsumentproduktersäkerhet, lämna utlåtanden och lägga fram förslag och initiativ till utveckling av lagstiftningen och tillsynen över den samt behandla andra frågor som gäller verkställigheten av lagen om konsumentprodukters säkerhet och lagen om konsumtionstjänsters säkerhet samt förbättrandet av konsumentprodukters och konsumtionstjänsters säkerhet. Konsumentproduktersäkerhetsdelegationen ska också planera åtgärder för att skapa behövligt samarbete med dem som handlägger frågor som gäller arbetarskydd, räddningsväsende, polisväsende, standardisering, forskning och testning samt andra frågor som gäller konsumentprodukters och konsumtionstjänsters säkerhet.

Tillsynen över efterlevnaden av förordningen om allmän produktsäkerhet ska enligt lagen om konsumentprodukters säkerhet tillhöra den myndighet som även annars övervakar konsumentprodukters säkerhet med stöd av sektorslagstiftning eller, i brist på speciallagstiftning, ska Säkerhets- och kemikalieverket och Tullen vara marknadskontrollmyndigheter, enligt tidigare. Säkerhets- och kemikalieverkets roll som centralt samordningskontor för marknadskontroll utvidgas vidare i marknadskontrolllagen till att även omfatta konsumentprodukter som omfattas av förordningen om allmän produktsäkerhets tillämpningsområde. Det föreskrivs vidare i rikets marknadskontrolllag att Säkerhets- och kemikalieverket ska utgöra gemensam nationell kontaktpunkt enligt förordningen om allmän produktsäkerhet.

Lagen om konsumtionstjänsters säkerhet är en ny lag, vars tillämpningsområde omfattar konsumenttjänsters säkerhet på i huvudsak motsvarande sätt som den tidigare konsumentproduktersäkerhetslagen. Lagens syfte är att förbättra konsumtionstjänsters säkerhet genom att förebygga och avvärja hälsoskador vilka orsakas av konsumtionstjänster, vilket eftersträvas genom att avhjälpa och förebygga riskerna för sådana skador. Genom lagen om konsumtionstjänsters säkerhet åläggs tjänsteleverantören skyldigheter i syfte att skydda hälsan hos dem som använder konsumtionstjänsten och andra som direkt berörs av tjänsten. Avsikten är att lagen på samma sätt som konsumentproduktersäkerhetslagen ska fungera som en allmän lag med breda skyddsbestämmelser, vilken blir tillämplig först när det inte finns andra närmare bestämmelser om en tjänsts säkerhet i speciallagstiftning. Enligt förslaget görs det inskränkande ändringar i tillämpningsområdet i fråga om skyddande av egendom i förhållande till tidigare. I lagen om konsumtionstjänsters säkerhet ingår vidare bestämmelser om säkerhetskrav för konsumtionstjänster. I förslaget lös-görs regleringen om konsumenttjänsters säkerhet ifrån produktsäkerhetsregleringens logik och perspektivet blir i stället uttryckligen tjänsternas funktionella säkerhet. Tillsynsmyndighetens befogenheter enligt lagen om konsumtionstjänsters säkerhet motsvarar i flera avseenden befogenheterna enligt konsumentproduktersäkerhetslagen. Säkerhets- och kemikalieverket ska även i fortsättningen vara tillsynsmyndighet över konsumtionstjänster. Tillsynsmyndigheten tillerkänns vidare rätten att undersöka olyckor. Riket övervägde, men avstod i slutändan ifrån, att inom lagens tillämpningsområde även innefatta de konsumtionstjänster som föreningar tillhandahåller sina medlemmar

i annan verksamhet än näringsverksamhet, med beaktande av kostnaderna för föreningarna och nuvarande läge för säkerheten.

2.7.2 Sverige

I Sverige trädde den svenska produktsäkerhetslagen (SFS 2004:451) i kraft den 1 juli 2004 och till den hänförs också en produktsäkerhetsförordning (SFS 2004:469), vilken utfärdades samtidigt. Produktsäkerhetslagen tillämpas enligt dess 2 § i fråga om konsumentvaror och -tjänster vilka tillhandahålls i näringsverksamhet och varor som tillhandahålls i offentlig verksamhet. En förutsättning är att varan eller tjänsten är avsedd för konsumenter eller kan antas komma att användas av konsumenter. Produktsäkerhetslagen syftar vidare enligt dess 1 § till att säkerställa att varor och tjänster vilka tillhandahålls konsumenter inte orsakar skada på person, varigenom skador på egendom och miljö undantas ifrån lagens tillämpningsområde. Produktsäkerhetslagen är enligt dess 4 och 5 §§ en allmän lag, vilken därmed inte tillämpas på varor och tjänster vilka regleras i sektorslagstiftning, om samma säkerhetsnivå uppnås genom speciallagstiftningen. Enligt 24 och 25 §§ produktsäkerhetslagen jämte 3 § produktsäkerhetsförordningen utgör Konsumentverket tillsynsmyndighet över produktsäkerhetslagens efterlevnad, vid behov med Polismyndighetens biträde enligt produktsäkerhetslagens 26 §.

I Sverige har leksaksdirektivet genomförts genom lagen (SFS 2011:579) om leksakers säkerhet och förordningen (SFS 2011:703) om leksakers säkerhet, enligt vilka marknadskontrollmyndigheter utsetts. Enligt förordningens 17 § har Konsumentverket det huvudsakliga marknadskontrollansvaret för leksakers säkerhet, Kemikalieinspektionen är marknadskontrollmyndighet när det gäller leksakers brännbarhet och kemiska egenskaper och Elsäkerhetsverket är marknadskontrollmyndighet för tillsyn av leksakers elektriska egenskaper utom strålning.

I Sverige har kosmetikaförordningen i huvudsak genomförts genom miljöbalken, miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13) och förordningen (SFS 2013:413) om kosmetiska produkter. Läkemedelsverket har i Sverige utsetts till huvudsaklig tillsynsmyndighet, jämte Försvarsinspektionen för hälsa och miljö samt kommunala nämnder, vilka genom miljötillsynsförordningen har givits vissa särskilda uppgifter enligt kosmetikaförordningen. Läkemedelsverket ska vidare ge tillsynsvägledning enligt kosmetikaförordningen.

2.8 Sammanfattande bedömning

Landskapsregeringen bedömer sammantaget, mot bakgrund av att den bedömer att rikets har genomfört ett väl avvägt genomförande av förordningen om allmän produktsäkerhet och det fortsatta behovet av säkerhetsreglering avseende konsumtionstjänster, att Åland bör tillämpliggöra rikets nya lagstiftning om konsumenters säkerhet i landskapet genom blankettlag, med lämpliga avvikelser vilka tar hänsyn till Ålands särskilda förhållanden och myndighetsstruktur. Landskapsregeringen bedömer yttermera att den nuvarande blankettlagen är i behov av förnyelse, såväl av lagtekniska som pedagogiska skäl, varför landskapsregeringen är av uppfattningen att en ny blankettlag bör tas fram, i huvudsak motsvarande den nuvarande i sak och inriktning.

Landskapsregeringen avser vidare att, i samband med att den nya blankettlagen om konsumenters säkerhet sätts i kraft, ersätta blankettförordningen om produktsäkerhet med en ny blankettförordning om konsumenters säkerhet. Framtagandet av en ny blankettförordning motiveras av blankettlagen om konsumenters säkerhets upphävande och i riket vidtagna följdändringar och upphävanden i riksförfattningar på förordnings- och beslutsnivå till följd av lagändringar på området.

Landskapsregeringen konstaterar vidare att den ökade globaliseringen har lett till en situation där detaljhandeln i högre grad än tidigare är både digital

och världsomspännande. Denna utveckling har skapat en situation där konsumtionstjänster och konsumentprodukter ifrån tredje länder i mycket högre grad än tidigare kan nå lokala konsumenter utan att dessa likt tidigare först genomgår varken lokala, nationella eller europeiska mellanhänder. Det kan därmed förväntas förekomma mer osäkra konsumtionstjänster och konsumentprodukter ifrån tredje länder vilka tillhandahålls till åländska konsumenter, vilket gör frågan om tillsyn mer angelägen än tidigare.

Landskapsregeringen har under ärendets beredning erfarit att ÅMHM i dagsläget avsätter ungefär 30 % av ett årsverke till proaktiv tillsyn och 10 % av ett årsverke till reaktiv klagomålsbaserad tillsyn inom området konsumtionstjänsters säkerhet. ÅMHM innehar vidare tillsynsansvaret över konsumentprodukters och leksakers säkerhet, men någon tillsynsverksamhet sker inte inom ramen för detta ansvar, till följd av brist på resurser för detta. Landskapsregeringen innehar tillsynsansvaret över kosmetiska produkter, men någon tillsynsverksamhet sker inte heller inom ramen för detta ansvar, till följd av brist på resurser för detta. Åland saknar vidare den expertkunskap inom konsumentprodukters säkerhet och ett ackrediterat laboratorium, vilka båda utgör förutsättningar för en fungerande tillsyn inom området produkt-säkerhet.

Landskapsregeringen bedömer sammantaget att ÅMHM fortsatt bör utgöra huvudsaklig tillsynsmyndighet över efterlevnaden av regleringen av såväl konsumtionstjänster som konsumentprodukters och leksakers säkerhet. Landskapsregeringen bedömer samtidigt att tillsynen över kosmetiska produkter, vilken i dagsläget ankommer på landskapsregeringen, i och med den nya blankettlagen bör överföras till ÅMHM. Överförandet bör ske med hänvisning till ändamålsenligheten i att samla hela produktsäkerhetstillsynen vid en myndighet och därmed möjliggöra synergieffekter och effektivitetsvinster i dess tillsynsverksamhet.

Landskapsregeringen bör dock fortsatt behålla en viss roll i tillsynsarbetet, motsvarande den roll som ministerierna ges i riksförfattningarna. Det vill säga att landskapsregeringen ska utöva styrning över tillsynen av efterlevnaden av regleringen om konsumtionstjänster säkerhet och utöva den högsta ledningen och styrningen samt uppföljningen och utvecklingen av tillsynen av efterlevnaden av regleringen om kosmetiska produkter.

Landskapsregeringen ser, mot bakgrund av det nuvarande läget med bristande resursfördelning avseende tillsynen på området, anledning till att en omvärdering görs i resursfrågan. Detta i syfte att åstadkomma en mer ändamålsenlig tillsyn på området, vilken i sin tur i högre grad än tidigare kan åstadkomma ett skydd av den åländska befolkningen ifrån skadliga konsumtionstjänster och konsumentprodukter.

Landskapsregeringen avser vidare att lyfta frågan om upprättandet av en överenskommelseförordning med riket avseende övertagande av tillsynen över produktsäkerhetsregleringen, i sin helhet eller till delar.

3. Landskapsregeringens förslag och syften

Landskapsregeringen föreslår att lagtinget antar en landskapslag om tillämpning på Åland av riksförfattningar om konsument-säkerhet (*blankettlagen*). Landskapsregeringen anser att riksförfattningarna om konsumtionstjänsters och konsumentprodukters säkerhet säkerställer ett effektivt och ändamålsenligt genomförande av bestämmelserna i den nya förordningen om allmän produktsäkerhet. En blankettlag kan därför alltjämt betraktas som den mest ändamålsenliga och lämpliga lagstiftningstekniken för att bringa den åländska konsument-säkerhetslagstiftningen i överensstämmelse med såväl rikslagstiftningen som EU-rätten.

Landskapsregeringen föreslår att blankettlagen ska innehålla nödvändiga avvikelser i förhållande till riksförfattningarna avseende språkkrav,

myndighetsuppgifter, laghänvisningar, administrativa påföljdsavgifter, vissa straffbestämmelser och ändringssökande samt ett förordningsbemyndigande. Landskapsregeringen föreslår vidare att ÅMHM, till skillnad från tidigare, även ska utgöra tillsynsmyndighet över efterlevnaden av regleringen av kosmetiska produkter. Landskapsregeringens tillsynsuppgifter föreslås därmed inskränkas till en styrande sådan i förhållande till tillsynen av efterlevnaden av regleringarna om konsumtionstjänsters säkerhet och kosmetiska produkter.

Landskapsregeringen föreslår samtidigt att den åländska marknadskontrollagen alltjämt ska tillämpas på marknadskontroll av konsumentprodukters, leksakers och kosmetiska produkter säkerhet, varför det föreslås nödvändiga justeringar av denna till följd av regleringen i förordningen om allmän produktsäkerhet, i huvudsak motsvarande de vilka genomförs i riket.

Landskapen föreslår vidare en följdjustering av en hänvisning till den gamla blankettlagen i landskapslagen om tillämpning av lagen om skydd av djur som används för vetenskapliga ändamål eller undervisningsändamål.

4. Lagstiftningsbehörighet

Enligt 1 § i självstyrelselagen (1991:71) har landskapet Åland självstyrelse enligt vad som särskilt stadgas i självstyrelselagen. Enligt 18 § 1 mom. 1, 12 och 22 punkterna i självstyrelselagen har Åland lagstiftningsbehörighet över landskapsregeringen och under denna lydande myndigheter och inrättningar samt hälsovård och näringsverksamhet, med vissa där i angivna undantag. Landskapsregeringen bedömer att konsumentens säkerheten, även benämnd som produktsäkerheten, vilken regleras i förordningen om allmän produktsäkerhet, är närmast hänförlig till Ålands lagstiftningsbehörighet inom ovanstående lagstiftningsbehörigheter.

Vissa regleringar i riksförfattningarna, vilka tillämpliggörs genom blankettlagen, faller dock inom ramen för rikets lagstiftningsbehörighet, varför dessa enbart upptas för vinnande av enhetlighet och överskådlighet, med hänvisning till 19 § 3 mom. i självstyrelselagen.

5. Förslagets verkningar

5.1 Kommissionens konsekvensbedömning

Kommissionen har i sin sammanfattning av konsekvensbedömningsrapporten, SWD(2021) 169 slutlig, 30.6.2021, bedömt att förordningen om allmän produktsäkerhet antas minska konsumenternas kostnader till följd av skador och dödsfall på grund av osäkra produkter, både på kort och lång sikt. Kommissionen bedömer vidare att förordningen om allmän produktsäkerhet kommer att föranleda minskade kostnader för konsumenterna till följd av mer effektiva återkallelser, minskade kostnader för företagen till följd av minskade skillnader i nationella genomföranden samt minskade kostnader för företagen och marknadskontrollmyndigheterna till följd av minskad rättslig fragmentering. Samtidigt förväntas genomförandet orsaka såväl engångskostnader som återkommande årliga kostnader för företagen motsvarande ungefär 0,02 procent av deras omsättning för tillverkning, grossistförsäljning och detaljhandel med icke-harmoniserade produkter. Marknadskontrollmyndigheter förväntas drabbas av återkommande merkostnader till följd av sina ökade befogenheter när det gäller marknadskontroll av osäkra produkter, och endast av relativt måttliga engångskostnader för anpassning och genomförande.

5.2 Rikets konsekvensbedömning

Riket har i sin proposition, RP 213/2024 rd, bedömt att de finländska företagens totala merkostnader till följd av förordningen om allmän produktsäkerhet uppgår till ungefär 3,3 miljoner euro det första året och ungefär 3 miljoner euro årligen under de följande åren. På motsvarande sätt har marknadskontrollmyndigheterna i rikets årliga merkostnader beräknats till ungefär 113 000 euro.

Riket har även bedömt att lagen om konsumentprodukters säkerhet innebär ringa konsekvenser för företagen till följd av bestämmelserna om påföljdsavgift, eftersom påföljdsavgifter sällan påförs till följd av att det är den tillsynsåtgärd som tas till i sista hand när andra har visat sig vara verkningslösa. Samtidigt bedömer riket att konsekvenserna för tillsynsmyndigheterna av påföljdsavgifterna är små, med hänvisning till att påföljdsavgifter redan utdöms av relevanta tillsynsmyndigheter i befintlig tillsynsverksamhet, vilken sker med stöd av annan reglering. Riket bedömer dock att lagen om konsumentprodukters säkerhet kan leda till en ökad mängd tillsynsuppgifter gällande skyddet för personuppgifter.

Riket har slutligen bedömt att lagen om konsumtionstjänsters säkerhet som helhet kommer att minska kostnaderna för efterlevnaden för de tjänsteleverantörer vilka omfattas av lagens tillämpningsområde. På samma sätt som i tidigare reglering innehåller lagen om konsumtionstjänsters säkerhet, utöver de allmänna säkerhetskraven, en skyldighet att hålla sig informerad, en skyldighet att bedöma de risker som hänför sig till konsumtionstjänsten, en skyldighet att informera dem som använder tjänsten och en skyldighet att anmäla olyckor och tillbudssituationer vilka har inträffat vid tjänstens tillhandahållande. Skyldigheten att föra bok medför kostnader för sådana tjänsteleverantörer vilka inte har producerat eller sammanställt skriftligt material när de har uppfyllt sina förpliktelser enligt den tidigare lagen. Slopandet av skyldigheten att upprätta säkerhetsdokument bedöms dock minska kostnaderna för de tjänsteleverantörer vilka tidigare har berörts av den skyldigheten. Lagen om konsumtionstjänsters säkerhet undantar vidare egendom ifrån lagens skyddsobjekt, till skillnad ifrån tidigare reglering, vilket förväntas minska tjänsteleverantörernas administrativa börda. De tjänsteleverantörer som levererar konsumtionstjänster vilka enbart riktar in sig på egendom, såsom reparations-, rengörings- eller djurskötseltjänster, kommer till stor del eller rentav helt och hållet att ställas utanför lagens tillämpningsområde, med minskad administration till följd. I fråga om påföljdsavgifternas konsekvenser görs samma bedömning som för lagen om konsumentprodukters säkerhet.

Riket bedömer sammantaget att lagen om konsumtionstjänster säkerhet kommer att minska företagens, föreningarnas och kommunernas administrativa börda med 15–20 % i förhållande till den tidigare konsument säkerhetslagen. Riket bedömer dock att lagen om konsumtionstjänster säkerhet kommer att medföra kostnader för tillsynsmyndigheterna, vilka behöver uppdatera sina anvisningar, riktlinjer och annan rådgivning, särskilt när lagen träder i kraft. Riket bedömer vidare att dokumenttillsynen kommer att orsaka en aning extra arbete när det tidigare förfarandet med säkerhetsdokument ersätts med en allmän skyldighet att föra bok, vilket innebär att tjänsteleverantörerna kan ta in omständigheter vilka gäller konsument säkerhet i sina egna system och mer omfattande säkerhetsplaner. Riket bedömer att tillsynen enligt lagen om konsumtionstjänster säkerhet bedöms kunna genomföras med tillsynsmyndighetens nuvarande resurser genom att utveckla tillsynen på det sätt som avses i förslaget i en mer förberedande riktning och genom att rikta resurser riskbaserat till tillsynen över sådana konsumtionstjänster som det är mest ändamålsenligt att övervaka.

5.3 Landskapsregeringens konsekvensbedömning

Inledningsvis delar landskapsregeringen såväl kommissionens som rikets bedömningar av förordningen om allmän produktsäkerhet respektive lagarna om konsumentprodukters och konsumtionstjänsters säkerhets konsekvenser för berörda verksamhetsutövare och myndigheter. Den föreslagna nya blankettlagen tillämpliggör, likt den nuvarande, inte enbart riksförfattningar om konsumentprodukters och konsumtionstjänsters säkerhet, utan även de om leksakers och kosmetiska produkters säkerhet.

Landskapsregeringen bedömer att överförandet av tillsynsansvaret över kosmetiska produkter från landskapsregeringen till ÅMHM medför ett visst utökat tillsynsansvar för myndigheten med medföljande behov av resursfördelning. Landskapsregeringen anser dock att resursbehovet avseende tillsynen över kosmetiska produkter ska bedömas samlat med ÅMHM närliggande befintliga tillsynsansvar över konsumentprodukters och leksakers säkerhet. Landskapsregeringen bedömer inledningsvis att en för åländska förhållanden ändamålsenlig nivå på tillsynsverksamhet avseende konsumenttjänsters säkerhet tarvar åtminstone ett halvt till ett helt årsverke ägnat åt detta område allena. Ett halvt till ett helt årsverke vore även ändamålsenligt för tillsynsverksamhet avseende konsumentprodukters, leksakers och kosmetiska produkters säkerhet, förutsatt att det därutöver avdelas ytterligare medel för inköp av nödvändiga externa expertutlåtanden och laboratorieverksamhet.

Landskapsregeringen bedömer mot bakgrund av nuvarande resursfördelning vid ÅMHM, om 40 % av ett årsverke för konsumtionstjänsters säkerhet, att behov av ytterligare resursfördelning föreligger.

Landskapsregeringen överväger att genom en överenskommelseförordning överföra hela eller delar av förvaltningsbehörigheten avseende tillsynen av produktsäkerheten till motsvarande riksmyndigheter på området, vilket skulle innebära att behörigheten tillfaller Säkerhets- och kemikalieverket. En överenskommelseförordning skulle dock medföra en ökad direkt ekonomisk kompensationsskyldighet för Åland gentemot riket i förhållande till nuläget, motsvarande den kostnad vilken riket bedömer att förvaltningsuppgifternas utförande inom landskapet medför och vad som i slutändan överenskoms om. Inom denna typ av sakområden är det även brukligt att åländska myndigheter genom överenskommelseförordningen ändå bibehåller vissa särskilt angivna tillsynsuppgifter, exempelvis i form av beredskap för handräckning till riksmyndigheter i fråga om inspektioner på plats, provtagningar eller informationsinhämtning. En sådan delad behörighet över tillsynsverksamheten skulle dock förutsätta att viss resursfördelning för tillsyn inom området produktsäkerhet alltså behöver ske vid ÅMHM. Landskapsregeringen undersöker för närvarande förutsättningarna för upprättandet av en överenskommelseförordning med riket i enlighet med övervägandena ovan.

Landskapsregeringens tilldelade tillsynsansvar förväntas lösas inom nuvarande ekonomiska ramar.

6. Ärendets beredning

Landskapsregeringen beslutade den 29 oktober 2024 att överföra en lagstiftningspromemoria om genomförande av förordningen om allmän produktsäkerhet till lagberedningen för lagstiftningsåtgärder.

Lagförslaget har beretts som tjänstemannaberedning vid lagberedningen, i samråd med relevanta sakkunniga inom landskapsregeringen och andra intressenter.

Lagförslaget har utsänts på remiss till 5 remissinstanser: Finansavdelningen, näringsavdelningen, ÅMHM, Ålands näringsliv och Företagarna på Åland,.

Lagförslaget har även i samband med remissutskicket utsänts för kännedom till social- och miljöavdelningen.

Detaljmotivering

1. Landskapslag om tillämpning på Åland av riksförfattningar om konsumentssäkerhet

1 §. *Tillämpningsområde.* Paragrafen reglerar lagens tillämpningsområde.

I paragrafens 1 mom. anges de riksförfattningar inom konsumentssäkerhet vilka ska äga tillämpning på Åland, det vill säga lagen om konsumentprodukters säkerhet, lagen om konsumtionstjänsters säkerhet, lagen om leksakers säkerhet och lagen om kosmetiska produkter. Genom bestämmelsen och de riksförfattningar vilka den tillämpliggör jämte avvikelserna i lagen genomförs förordningen om allmän produktsäkerhet, leksaksdirektivet och kosmetikaförordningen på Åland.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs att ändringar i de i 1 mom. angivna riksförfattningarna ska tillämpas på Åland ifrån tidpunkten för deras ikraftträdande i riket, om inte annat följer av lagen.

2 §. *Förhållandet till annan lagstiftning.* Paragrafen innehåller en avgränsande bestämmelse, vilken föreskriver att lagen och de riksförfattningar vilka den tillämpliggör enbart ska tillämpas vid myndighets- och näringsutövning inom ramen för Ålands lagstiftningsbehörighet.

3 §. *Tillsyn.* Paragrafen reglerar avvikelser i förhållande till riksförfattningarna i fråga om tillsyn och dess utförande.

I paragrafens 1 mom. föreskrivs att landskapsregeringen ska utöva styrning över tillsynen av efterlevnaden enligt 12 § i lagen om konsumtionstjänsters säkerhet och utöva den högsta ledningen och styrningen samt uppföljningen och utvecklingen av tillsynen enligt 3 § i lagen om kosmetiska produkter. Landskapsregeringens tillsynsansvar inskränks därmed till ett mer övergripande styrnings- och utvecklingsansvar i förhållande till tidigare.

I paragrafens 2 mom. regleras att ÅMHH ska utgöra marknadskontrollmyndighet enligt 4 § 1 och 4 § 4 mom. i lagen om konsumentprodukters säkerhet, tillsynsmyndighet enligt 11 § i lagen om konsumtionstjänsters säkerhet, samt behörig myndighet och tillsynsmyndighet enligt 4 § 1 mom. och 5 § 1 mom. i lagen om kosmetiska produkter samt utöva tillsynen landskapslagen om tillämpning på Åland av riksförfattningar om konsumentssäkerhet och de bestämmelser vilka har utfärdats med stöd av den. ÅMHH övertar därmed tillsynen över kosmetiska produkter och landskapslagen om tillämpning på Åland av riksförfattningar om konsumentssäkerhet.

I paragrafens 3 mom. anges att tjänsteleverantörer ska anmäla olyckor enligt 10 § i lagen om konsumtionstjänsters säkerhet till ÅMHH på Åland.

I paragrafens 4 mom. inskränks ÅMHHs sekretessbrytande informationsrätt enligt 17 § i lagen om konsumtionstjänsters säkerhet avseende för tillsynen nödvändig information ifrån andra myndigheter till att enbart avse åländska myndigheter inom områdena ordning och säkerhet, räddning, livsmedel, hälso- och sjukvård, djurskydd, trafiksäkerhet samt marknadskontroll och produktsäkerhet. Rikets tillsynsmyndighet har enligt den ursprungliga bestämmelsen rätt till för tillsynen nödvändig information ifrån Skatteförvaltningen, polisen, räddningsmyndigheterna, arbetarskyddsmyndigheterna, livsmedelsmyndigheterna, tillsynsmyndigheterna inom social- och hälsovården, läkemedelskontrollmyndigheten, djurskyddsmyndigheterna, tillsynsmyndigheten för strålsäkerheten, trafiksäkerhetsmyndigheten, marknadskontroll- och produktsäkerhetsmyndigheterna samt hälso- och sjukvårdsmyndigheterna.

I paragrafens 5 mom. inbegriper en blankettbestämmelse, vilken föreskriver att skadeståndslagen (FFS 412/1974) ska tillämpas på skadestånd för utomstående sakkunniga och experter vilka har anlitats med stöd av lagen. 16 § i lagen om konsumtionstjänster säkerhet innehåller motsvarande bestämmelse, men saknas i övrigt för övriga riksförfattningar vilka tillämpliggörs genom blankettlagen.

I paragrafens 6 mom. regleras att bestämmelserna om konsumentssäkerhetsdelegationen i 1 § 4 mom. samt 23 och 24 §§ lagen om konsumentprodukters säkerhet inte ska tillämpas på Åland.

4 §. *Språk*. Paragrafen innehåller avvikande bestämmelser om språkrav.

I paragrafens 1 mom. föreskrivs att informering enligt 3 § lagen om konsumentprodukters säkerhet, informering och dokumentation enligt 8 § 2 mom., 16 § 2 mom., 40 § 2 mom., 42 § 2 mom. lagen om leksakers säkerhet, uppgifter och information enligt 21 § lagen om kosmetiska produkter ska ske och avfattas åtminstone på svenska. Informering ska i sammanhanget förstås i vid bemärkelse innefattande all typ av lämnande av information, inkluderande tillhandahållande av information, märkning, underrättande och uppgiftslämnande.

I paragrafens 2 mom. regleras att ÅMHM enligt 30 § i lagen om leksakers säkerhet ska ge information om de hänvisningar till standarder vilka har publicerats enbart på andra språk än svenska. Detta innebär att myndighetens informationsplikt, till skillnad ifrån riksmyndighetens, även avser information om hänvisningar till standarder vilka har publicerats enbart på finska.

5 §. *Hänvisningar*. Paragrafen innehåller avvikande bestämmelser om laghänvisningar i de tillämpliggjorda riksförfattningarna.

I paragrafens 1 mom. anges vilka landskapslagar som ska motsvara de riksförfattningar vilka det hänvisas till i de tillämpliggjorda riksförfattningarna i 1 §.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs att hänvisningar i någon av de i 1 § angivna riksförfattningarna till någon av de övriga i 1 § angivna riksförfattningarna i stället ska hänvisa till lagen om tillämpning på Åland av riksförfattningar om konsumentssäkerhet.

6 §. *Administrativa påföljdsavgifter*. Paragrafen innehåller avvikelser ifrån riksförfattningarna avseende påförandet av administrativa påföljdsavgifter.

I paragrafens 1 mom. föreskrivs att administrativa påföljdsavgifter enligt lagarna om konsumentprodukters och konsumtionstjänster säkerhet ska tillfalla Åland.

I paragrafens 2 mom. anges att administrativa påföljdsavgifter ska verkställas med tillämpning på Åland av lagen om verkställighet av böter (FFS 672/2002).

7 §. *Straffbestämmelser*. Paragrafen innehåller straffbestämmelser.

I paragrafens 1 mom. föreskrivs om bötesstraff för brytande mot språkraven i 4 §.

I paragrafens 2 mom. återfinns en blankettbestämmelse vilken föreskriver att straffbestämmelserna i 22 § lagen om konsumentprodukters säkerhet, 61a § i lagen om leksakers säkerhet och 23 § i lagen om kosmetiska produkter och hälsobrott i 44 kap. 1 § i strafflagen (FFS 39/1889) ska tillämpas på Åland. Straffbestämmelserna lyfts fram särskilt i pedagogiskt syfte, även om de i 1 § 1 mom. angivna riksförfattningarnas straffbestämmelser den bestämmelsen redan har tillämpliggjorts.

I paragrafens 3 mom. bestäms att ändringar av angivna straffbestämmelser i 2 mom. tillämpas ifrån den dag de träder i kraft i riket.

8 §. *Landskapsförordningar.* I paragrafen föreskrivs att landskapsregeringen genom landskapsförordning kan besluta att riksförfattningar vilka har utfärdats med stöd av de i 1 § angivna riksförfattningarna ska tillämpas på Åland oförändrade eller med de ändringar landskapsregeringen bestämmer.

9 §. *Besvär.* I paragrafen återfinns besväransvisningar för beslut fattade av tillsynsmyndigheterna.

I paragrafens 1 mom. föreskrivs att besvär över ett beslut som landskapsregeringen har fattat enligt lagen får sökas hos Högsta förvaltningsdomstolen, på det sätt som föreskrivs i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (FFS 808/2019), i enlighet med 25 § 2 mom. i självstyrelselagen.

I paragrafens 2 mom. anges att besvär över ett av ÅMHMs beslut enligt lagen får sökas hos Ålands förvaltningsdomstol, enlighet med vad som föreskrivs i 25 § 1 mom. i självstyrelselagen jämte 19 § i landskapslagen om Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, med beaktande av bestämmelserna om ändringssökande och verkställighet i 20–21 §§ i lagen om konsumentprodukters säkerhet och 30–32 §§ lagen om konsumtionstjänsters säkerhet.

10 §. *Ikraftträdande.* I paragrafens 1 mom. ingår en ikraftträdandebestämmelse och en bestämmelse. Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt. I enlighet med 20 § 2 mom. i självstyrelselagen föreslås datumet för ikraftträdande lämnas öppet för landskapsregeringen att fatta beslut om.

I paragrafens 2 mom. föreskrivs om upphävande av den tidigare blankettlagen, landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om konsumenters säkerhet.

2. Landskapslag om ändring av landskapslagen om marknadskontrollen av vissa produkter

1 §. *Tillämpningsområde.* Paragrafens 1 mom. ändras, närmare bestämt momentets 12, 22 och 24 punkter, i syfte att marknadskontrollagen även ska äga tillämpning på lagen om leksakers säkerhet, lagen om kosmetiska produkter och lagen om konsumentprodukters säkerhet enligt den nya lagen om tillämpning på Åland av riksförfattningar om konsumenters säkerhet.

4 §. *Tillsynsmyndighet.* Paragrafens 4 mom. ändras så att ÅMHM, utöver lagen om leksakers säkerhet, även ska utgöra tillsynsmyndighet enligt lagen om konsumentprodukters säkerhet och lagen om kosmetiska produkter enligt den nya landskapslagen om tillämpning på Åland av riksförfattningar om konsumenters säkerhet.

6 §. *Tillsynsplan.* Paragrafen utökas genom ett tillägg om att den upprättade tillsynsplanen även ska beakta artikel 23 i förordningen om allmän produktsäkerhet. Tillägget behövs för att det i tillsynsplanen ska beaktas de omständigheter vilka berör förordningen om allmän produktsäkerhet och som för närvarande beaktas i fråga om unionens harmoniseringslagstiftning. Enligt den gällande bestämmelsen ska enbart bestämmelserna i artikel 13 i marknadskontrollförordningen beaktas i tillsynsplanen, vilken tillämpas på produkter som omfattas av tillämpningsområdet för förordningen om allmän produktsäkerhet med stöd av artikel 23.1 i förordningen om allmän produktsäkerhet och på det sätt som anges i punkt 2 i den artikeln.

7 §. *Tillsynsmyndighetens rätt att få information av ekonomiska aktörer.* I paragrafen föreskrivs om tillsynsmyndighetens rätt att få information nödvändig för tillsyn och nödvändiga upplysningar av ekonomiska aktörer för att kunna verifiera ägare av onlinegränssnitt.

Paragrafens 1 mom. ändras så att tillsynsmyndigheten har även rätt att få information av ekonomiska aktörer trots sekretessbestämmelser och andra begränsningar vilka gäller erhållande av uppgifter, om den är nödvändig för tillsynen.

18 §. *Föreläggande om återkallelse.* I paragrafen ingår bestämmelser om rätt för tillsynsmyndigheten att förelägga en ekonomisk aktör att från marknaden återta en produkt som medför risk. Innehållet i 1 och 2 mom. motsvarar regleringen enligt gällande 18 § 1 och 2 mom. till den del det gäller förutsättningarna för att meddela föreläggande om återkallelse. Dessa förutsättningar är desamma för konsumentprodukter som andra produkter än konsumentprodukter. Eftersom det föreskrivs om förfarandet vid återkallelse av konsumentprodukter i förordningen om allmän produktsäkerhet och om förfarandet vid återkallelse av andra produkter än konsumentprodukter i annan lagstiftning, finns det skäl att föreskriva om förutsättningarna för föreläggande om återkallelse i en separat bestämmelse.

18a §. *Återkallelse av konsumentprodukter.* Paragrafen är ny och är huvudsakligen informativ. Enligt den finns bestämmelser om förfarandet vid återkallelse av konsumentprodukter i artiklarna 36 och 37 i förordningen om allmän produktsäkerhet.

18b §. *Återkallelse av andra produkter än konsumentprodukter.* Paragrafen är ny. I paragrafen föreslås bestämmelser om förfarandet vid återkallelse av andra produkter än konsumentprodukter. Bestämmelsens innehåll motsvarar regleringen enligt gällande 18 § 1 och 3 mom. till den del den gäller innehållet i förfarandet vid en återkallelse

21a §. *Befogenheter i samband med onlinegränssnitt och domännamn.* Paragrafen utökas med ett nytt och informativt 6 mom., vari det föreskrivs att bestämmelser om förelägganden vilka tillställs leverantörer av onlinemarknadsplatser dessutom finns i lagen om konsumentprodukters säkerhet enligt landskapslagen om tillämpning på Åland av riksförfattningar om konsument-säkerhet. Bestämmelser enligt förordningen om allmän produktsäkerhet gäller ett föreläggande vilket riktas till leverantörer av onlinemarknadsplatser avser endast konsumentprodukter, och dessutom skiljer sig begreppet onlinegränssnitt enligt förordningen om allmän produktsäkerhet något ifrån marknadskontrollförordningens begrepp onlinegränssnitt. Av denna orsak föreskrivs det om dylika förelägganden även i lagen om konsumentprodukters säkerhet, vilken tillämpliggörs genom lagen om tillämpning på Åland av riksförfattningar om konsument-säkerhet. Till leverantörer av onlinemarknadsplatser kan således riktas förelägganden vilka avses i såväl 21a § i marknadskontrollagen som i lagen om konsumentprodukters säkerhet till den del leverantörerna av onlinemarknadsplatser är sådana tjänsteleverantörer som avses i 21a § i marknadskontrollagen. Det är inte möjligt att rikta ett föreläggande som avses i lagen om konsumentprodukters säkerhet till andra tjänsteleverantörer än leverantörer av onlinemarknadsplatser och föreläggande kan inte meddelas i andra ärenden än sådana vilka avser konsumentprodukter.

24 §. *Skyddsklausulanmälan.* Paragrafens innehåll ändras tillsammans med dess rubrik, så att den bättre återspeglar dess nya innehåll. Bestämmelser om de anmälningar vilka avses i bestämmelsen åter finns i unionens harmoniseringslagstiftning, och anmälningsförfarandet tillämpas på sådana produkter vilka omfattas av densamma. Marknadskontrollagen tillämpas emellertid även på produkter vilka inte omfattas av harmoniseringslagstiftningen, på vilka anmälningsförfarandet inte är tillämpligt. I den mån det inte föreskrivs

om förfarandet i unionens direkt tillämpliga harmoniseringslagstiftning utan genom direktiv i enlighet med referensbestämmelserna i rådets beslut som omnämns i bestämmelsen, behövs det på nuvarande sätt föreskrivas om anmälningsskyldigheten. Anmälningsskyldigheten ska dock begränsas till enbart sådana produkter beträffande vilka det föreskrivs om anmälningsförfarandet i enlighet med referensbestämmelsen i rådets beslut. Enligt den gällande bestämmelsens ordalydelse ska anmälningsförfarandet även tillämpas på produkter vilka inte omfattas av unionens harmoniseringslagstiftning. Trots att bestämmelsen i första hand på grund av inflytande från tolkningen av EU-rätten inte skulle utgöra något praktiskt problem, är det ändå ändamålsenligt att ändra bestämmelsens ordalydelse så att den motsvarar det faktiska innehållet. Den föreslagna ändringen inverkar inte på myndigheternas skyldighet att göra de anmälningar som avses i bestämmelsen.

Ikraftträdandebestämmelse. Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt. I enlighet med 20 § 2 mom. i självstyrelselagen föreslås datumet för ikraftträdande lämnas öppet för landskapsregeringen att fatta beslut om.

3. Landskapslag om ändring av 4 § landskapslagen om tillämpning av lagen om skydd av djur som används för vetenskapliga ändamål eller undervisningsändamål

4 §. *Förhållande till annan lagstiftning.* Paragrafen innehåller en hänvisningsbestämmelse, vari dess 3 punkt ändras så att den nya landskapslagen om tillämpning på Åland av riksförfattningar om konsumentssäkerhet blir föremål för hänvisningen i stället för den gamla blankettlagen som upphävs.

Ikraftträdandebestämmelse. Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt. I enlighet med 20 § 2 mom. i självstyrelselagen föreslås datumet för ikraftträdande lämnas öppet för landskapsregeringen att fatta beslut om.

Lagtext

Landskapsregeringen föreslår att följande lag antas.

1.

LANDSKAPSLAG om tillämpning på Åland av riksförfattningar om konsumentssäkerhet

I enlighet med lagtingets beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

Följande riksförfattningar, med de avvikelser vilka följer av denna lag, ska tillämpas på Åland:

- 1) lagen om konsumentprodukters säkerhet (FFS 184/2025),
- 2) lagen om konsumtionstjänsters säkerhet (FFS 185/2025),
- 3) lagen om leksakers säkerhet (FFS 1154/2011) och
- 4) lagen om kosmetiska produkter (FFS 492/2013).

Ändringar i angivna riksförfattningar i 1 mom. ska tillämpas på Åland ifrån tidpunkten för deras ikraftträdande i riket, om inte annat följer av denna lag.

2 §

Förhållandet till annan lagstiftning

Denna lag och de riksförfattningar vilka den tillämpliggör ska enbart tillämpas vid myndighets- och näringsutövning inom ramen för landskapets lagstiftningsbehörighet.

3 §

Tillsyn

Landskapsregeringen ska, med avvikelse ifrån vad som föreskrivs i riksförfattningarna, utöva styrning över tillsynen av efterlevnaden enligt 12 § i lagen om konsumtionstjänsters säkerhet och utöva den högsta ledningen och styrningen samt uppföljningen och utvecklingen av tillsynen enligt 3 § i lagen om kosmetiska produkter.

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (*ÅMHM*) ska, med avvikelse ifrån vad som föreskrivs i riksförfattningarna, utgöra marknadskontrollmyndighet enligt 4 § 1 och 4 mom. i lagen om konsumentprodukters säkerhet, tillsynsmyndighet enligt 11 § i lagen om konsumtionstjänsters säkerhet, samt behörig myndighet och tillsynsmyndighet enligt 4 § 1 mom. och 5 § 1 mom. i lagen om kosmetiska produkter samt utöva tillsynen över denna lag och de bestämmelser vilka har utfärdats med stöd av den.

Skyldigheten för tjänsteleverantörer att anmäla olyckor till tillsynsmyndigheten ska, med avvikelse ifrån 10 § i lagen om konsumtionstjänsters säkerhet, på Åland ske till ÅMHM.

ÅMHM har, med avvikelse ifrån 17 § lagen om konsumtionstjänsters säkerhet, trots sekretessbestämmelser och andra begränsningar vilka gäller erhållande av uppgifter, rätt att få sådan information som är nödvändig för skötandet av sina tillsynsuppgifter av tjänsteleverantörer och de åländska myndigheterna inom områdena ordning och säkerhet, räddning, livsmedel, hälso- och sjukvård, djurskydd, trafiksäkerhet samt marknadskontroll och produkt-säkerhet.

På skadestånd för utomstående sakkunniga och experter vilka har anlitats med stöd av denna lag ska skadeståndslagen (FFS 412/1974) tillämpas.

Bestämmelserna om konsumentsäkerhetsdelegationen i 1 § 4 mom. samt 23 och 24 §§ lagen om konsumentprodukters säkerhet ska inte tillämpas på Åland.

4 §

Språk

På Åland ska, med avvikelse ifrån vad som föreskrivs riksförfattningarna, informering enligt 3 § lagen om konsumentprodukters säkerhet, informering och dokumentation enligt 8 § 2 mom., 16 § 2 mom., 40 § 2 mom., 42 § 2 mom. lagen om leksakers säkerhet, uppgifter och information enligt 21 § lagen om kosmetiska produkter ske och avfattas åtminstone på svenska.

ÅMHM ska, med avvikelse ifrån vad som föreskrivs i 30 § lagen om leksakers säkerhet, ge information om de hänvisningar till standarder vilka har publicerats enbart på andra språk än svenska.

5 §

Hänvisningar

På Åland ska hänvisningen till:

1) språklagen (FFS 423/2003) i 3 § i lagen om konsumentprodukters säkerhet avse 36 § i självstyrelselagen (1991:71) för landskapet Åland,

2) lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (FFS 1137/2016) i 4, 6, 17 och 22 §§ i lagen om konsumentprodukters säkerhet avse landskapslagen (2017:37) om marknadskontrollen av vissa produkter

3) viteslagen (FFS 1113/1990) i 20 § i lagen om konsumentprodukters säkerhet avse landskapslagen (2008:10) om tillämpning i landskapet Åland av viteslagen,

4) förvaltningslagen (FFS 434/2003) i 13 § i lagen om konsumtionstjänsters säkerhet avse förvaltningslagen (2008:9) för landskapet Åland,

5) språklagen i 12 § i lagen om leksakers säkerhet avse 36 § i självstyrelselagen för landskapet Åland,

6) kemikalielagen (FFS 744/1989) i 25 § i lagen om leksakers säkerhet avse landskapslagen (1990:32) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om kemikalier,

7) språklagen i 29 § i lagen om leksakers säkerhet avse 36 § i självstyrelselagen för landskapet Åland,

8) lagen om marknadskontrollen av vissa produkter i 56 och 57 §§ i lagen om leksakers säkerhet avse landskapslagen om marknadskontrollen av vissa produkter och

9) kemikalielagen i 2 § i lagen om kosmetiska produkter avse landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om kemikalier,

10) lagen om marknadskontrollen av vissa produkter i 2 § i lagen om kosmetiska produkter avse landskapslagen (2017:37) om marknadskontrollen av vissa produkter,

11) lagen om försöksdjursverksamhet (FFS 62/2006) i 2 § i lagen om kosmetiska produkter avse landskapslagen (2013:75) om tillämpning av lagen om skydd av djur som används för vetenskapliga ändamål eller undervisningsändamål,

12) lagen om grunderna för avgifter till staten (FFS 150/1992) i 19 § lagen om kosmetiska produkter avse landskapslagen (1993:27) om grunderna för avgifter till landskapet och 21 § i landskapslagen (2007:115) om Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, och

13) språklagen i 21 § i lagen om kosmetiska produkter avse 36 § i självstyrelselagen för landskapet Åland,

Om det i en av de i 1 § angivna riksförfattningarna hänvisas till någon av de övriga riksförfattningarna ska hänvisningen avse denna lag.

6 §

Administrativa påföljdsavgifter

Administrativa påföljdsavgifter ska, med avvikelse ifrån vad som föreskrivs i 17 § i lagen om konsumentprodukters säkerhet och 27 § i lagen om konsumtionstjänsters säkerhet, tillfalla Åland.

Vid verkställighet av administrativa påföljdsavgifter enligt denna lag ska lagen om verkställighet av böter (FFS 672/2002) tillämpas.

7 §

Straffbestämmelser

Den som bryter emot bestämmelserna i 4 § straffas med böter.

Straffbestämmelserna i 22 § lagen om konsumentprodukters säkerhet, 61a § i lagen om leksakers säkerhet och 23 § i lagen om kosmetiska produkter och hälsobrott i 44 kap. 1 § i strafflagen (FFS 39/1889) ska tillämpas på Åland.

Ändringar av angivna straffbestämmelser i 2 mom. tillämpas ifrån den dag de träder i kraft i riket.

8 §

Landskapsförordningar

Landskapsregeringen kan genom landskapsförordning besluta att riksförfattningar vilka har utfärdats med stöd av de i 1 § angivna riksförfattningarna ska tillämpas på Åland oförändrade eller med de ändringar landskapsregeringen bestämmer.

9 §

Besvär

Besvär över ett beslut som landskapsregeringen har fattat enligt denna lag får sökas hos högsta förvaltningsdomstolen.

Besvär över ett av ÅMHMs beslut enligt denna lag får sökas hos Ålands förvaltningsdomstol, med beaktande av bestämmelserna om ändringssökande och verkställighet i 20–21 §§ i lagen om konsumentprodukters säkerhet och 30–32 §§ lagen om konsumtionstjänsters säkerhet.

10 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den

Genom denna lag upphävs landskapslagen (1988:8) om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om konsumentssäkerhet.

2.

L A N D S K A P S L A G

om ändring av landskapslagen om marknadskontrollen av vissa produkter

I enlighet med lagtingets beslut

ändras 1 § 1 mom. 12 och 22 punkterna landskapslagen (2017:37) om marknadskontrollen av vissa produkter, 4 § 4 mom. sådant det lyder i landskapslagen 2023/80, 6 § och 7 § 1 mom. sådana de lyder i landskapslagen 2022/15, 18 och 24 §§, samt

fogas till lagens 1 § sådan den lyder i landskapslagen 2024/85 en ny 24 punkt, nya 18a och 18b §§ samt till 21a § sådan den lyder i landskapslagen 2022/15 ett nytt 6 mom. som följer:

1 §

Tillämpningsområde

I denna lag finns bestämmelser om tillsyn och övervakning av om vissa produkter överensstämmer med gällande tillgänglighets- och produktsäkerhetskrav (marknadskontroll). Denna lag är tillämplig på den marknadskontroll som omfattas av tillämpningsområdet för följande lagstiftning, om inte något annat föreskrivs i någon av följande lagar:

12) Lagen om kosmetiska produkter (FFS 492/2013) enligt landskapslagen (:) om tillämpning på Åland av riksförfattningar om konsumentssäkerhet.

22) Lagen om leksakers säkerhet (FFS 1154/2011) enligt landskapslagen om tillämpning på Åland av riksförfattningar om konsumentssäkerhet.

24) Lagen om konsumentprodukters säkerhet (FFS 184/2025) enligt landskapslagen om tillämpning på Åland av riksförfattningar om konsumentssäkerhet.

4 §

Tillsynsmyndighet

Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet (*ÅMHM*) är tillsynsmyndighet enligt landskapslagen om tobak och relaterade produkter, landskapslagen om tillämpning på Åland av lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning, landskapslagen om tillämpning på Åland av hälsoskyddslagen och för produkter som avses i 27b § 1 mom. i landskapslagen om miljöskydd samt lagen om konsumentprodukters säkerhet, lagen om leksakers säkerhet och lagen om kosmetiska produkter enligt landskapslagen om tillämpning på Åland av riksförfattningar om konsumentssäkerhet och för produkter.

6 §

Tillsynsplan

För tillsynen av produkter som omfattas av tillämpningsområdet för de lagar som nämns i 1 § ska tillsynsmyndigheten göra en tillsynsplan där bestämmelserna i artikel 13 i marknadskontrollförordningen och artikel 23 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/988 om allmän produktsäkerhet, ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012 och Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2020/1828 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG och

rådets direktiv 87/357/EEG (*förordningen om allmän produktsäkerhet*), ska beaktas.

7 §

Tillsynsmyndighetens rätt att få information av ekonomiska aktörer

Tillsynsmyndigheten har trots sekretessbestämmelser och andra begränsningar vilka gäller erhållande av uppgifter rätt att av en ekonomisk aktör få sådan information som är nödvändig för tillsynen. Denna information kan omfatta de uppgifter som avses i artikel 14.4 a och b i marknadskontrollförordningen.

18 §

Föreläggande om återkallelse

Tillsynsmyndigheten kan förelägga en ekonomisk aktör att från marknaden och av slutanvändaren återta en produkt som medför risk för människors hälsa, säkerhet och egendom samt miljön eller för andra allmänna intressen som avses i de lagar som nämns i 1 § om ett sådant föreläggande som avses i 16 § eller ett sådant förbud eller föreläggande som avses i 17 § inte är tillräckligt.

Om ett föreläggande enligt 16 § eller ett förbud eller föreläggande enligt 17 § inte är tillräckligt och den bristande överensstämmelsen fortsätter trots föreläggandet eller förbudet kan ett föreläggande enligt 1 mom. meddelas också om dokumentationen och informationen om produkten inte överensstämmer med kraven eller inte på begäran ges in till tillsynsmyndigheten och bristerna är allvarliga.

18a §

Återkallelse av konsumentprodukter

Bestämmelser om förfarandet vid återkallelse av konsumentprodukter återfinns i artikel 36 och artikel 37 i förordningen om allmän produktsäkerhet.

18b §

Återkallelse av andra produkter än konsumentprodukter

Tillsynsmyndigheten kan vid återkallelse av en annan produkt än en konsumentprodukt med anledning av ett sådant föreläggande som avses i 18 § förelägga den ekonomiska aktören att dra tillbaka produkten från marknaden och återta produkten från slutanvändaren och i stället överlämna en motsvarande eller liknande produkt som överensstämmer med kraven eller häva köpet.

Om det anses tillräckligt för att avvärja en risk som avses i 18 § 1 mom. kan tillsynsmyndigheten i stället för att återta en produkt som finns hos slutanvändaren förelägga den ekonomiska aktören att reparera eller låta reparera produkten så att den risk som föranleds av ett fel eller en brist i produktens konstruktion eller sammansättning eller av att osanna, vilseledande eller bristfälliga uppgifter lämnats om produkten avvärjs.

21a §

Befogenheter i samband med onlinegränssnitt och domännamn

Bestämmelser om förelägganden som gäller leverantörer av onlinemarknadsplatser finns dessutom i lagen om konsumentprodukters säkerhet enligt landskapslagen om tillämpning på Åland av riksrfattningar om konsument-säkerhet.

24 §

Skyddsklausulanmälan

Tillsynsmyndigheten ska, om det i den harmoniserade unionslagstiftning som gäller produkten föreskrivs om förfarande med skyddsklausuler i enlighet med referensbestämmelserna i Europaparlamentets och rådets beslut nr 768/2008/EG om en gemensam ram för saluföring av produkter och upphävande av rådets beslut 93/465/EEG, utan dröjsmål informera landskapsregeringen, rikets berörda tillsynsmyndigheter, Europeiska kommissionen och andra medlemsstater i den Europeiska unionen och det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om ett beslut som den har fattat med stöd av 15–18 samt 18a och 18b §§, om tillsynsmyndigheten bedömer att en produkts bristande överensstämmelse med kraven inte är begränsad endast till åländskt territorium. I fråga om nationella åtgärder tillämpas i övrigt bestämmelserna om skyddsklausulförfaranden och det förfarande för skyddsåtgärder som föreskrivs i Europeiska unionens lagstiftning genom vilken villkoren för saluföring harmoniseras.

Denna lag träder i kraft den

3.

LANDSKAPSLAG

om ändring av 4 § landskapslagen om tillämpning av lagen om skydd av djur som används för vetenskapliga ändamål eller undervisningsändamål

I enlighet med lagtingets beslut **ändras** 4 § 1 mom. 3 punkten landskapslagen (2013:75) om tillämpning av lagen om skydd av djur som används för vetenskapliga ändamål eller undervisningsändamål som följer:

4 §

Förhållande till annan lagstiftning

Hänvisningarna i 4 § rikslagen till andra rikslagar ska inom landskapets behörighet avse motsvarande landskapslagstiftning enligt följande:

3) Lagen om kosmetiska produkter (FFS 22/2005) ska enligt denna lag avse landskapslagen (:) om tillämpning på Åland av riksförfattningar om konsumentssäkerhet.

Denna lag träder i kraft den

Mariehamn den

L a n t r å d

Föredragande minister

Parallelltexter

- Parallelltexter till landskapsregeringens lagförslag nr xx/2024-2025